

70 ÁR – SKIPULAGSÁRÍÐ 2008

Smávirkjanir

Maí 2008

Sigurður Ásbjörnsson

Efni kynningar

- Upphaf rafvæðingar á Íslandi
- Breytingar á raforkumarkaði
- Málsmeðferð vegna tilkynningarskyldu
- Frá tilkynningu til framkvæmda
  - Hvað fór úrskeiðis?
- Hvað er til ráða?
  - Sérstækar leiðbeiningar um smávirkjanir
  - Breytingar á skipulagslögum
  - Eftirlit sveitarfélaga

Heimarafstöð

Breytingar á raforkumarkaði

- Tilskipun Evrópusambandsins 96/92/EU
- Ný raforkulög nr. 65/2003
  - Raforkuframleiðsla
  - Flutningur
  - Dreifing

Tilkynnt um smávirkjanir til Skipulagsstofnunar

- Lög um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000:
  - Vatnsaflsvirkjanir frá 100 kW að 10 MW eru tilkynningaskyldar til Skipulagsstofnunar.
  - Neðri mörkum breytt með lögum í 200 kW árið 2005.
- Málsmeðferð Skipulagsstofnunar
  - Tilkynnt um 25 smávirkjanir til Skipulagsstofnunar árin 2000-2008.
  - Uppsett afl 140 kW til 7,4 MW. Meðalstærð 1,5 MW.
  - Þar af hafa þrjár verið úrskurðaðar matsskyldar.

Helstu álitaeefni við umfjöllun Skipulagsstofnunar

- Neikvæð áhrif á fiskgengd og veiði.
- Neikvæð áhrif á fugla,
  - straumönd kemur oft við sögu.
- Framkvæmdir hafa neikvæð áhrif á landslag og framkvæmdasvæðið oft lítt snortið.
- Verulegar ásýndarbreytingar á fossum.

Eitthvað fór úrskeiðis eftir að málsmeðferð Skipulagsstofnunar lauk

- Stíflur þriggja virkjana hafa brostið.
- Veitt hefur verið leyfi fyrir aflmeiri virkjunum heldur en tilkynnt var um til Skipulagsstofnunar.
- Í nokkrum tilfellum voru framkvæmdir hvorki í samræmi við innsend gögn til Skipulagsstofnunar né samþykkt deiliskipulag.

Hvað er til ráða?

- Skipulagsstofnun

- Vinnur að gerð sértækra leiðbeininga um litlar vatnsaflsvirkjanir.
- Hefur að lokinni málsmeðferð í síðustu verkefnum skrifað sveitarfélögum bréf með hvatningu til sveitarstjórnar um tiltekin hönnunargögn og hönnunarforsendum, svo sveitarfélaginu verði betur kleift að sinna lögbundnu eftirliti.

- Alþingi

- Hefur til meðferðar stjórnarfrumvarp til byggingarlaga. Þar er gert ráð fyrir:
  - Að allar virkjanir verði háðar leyfi Byggingarstofnunar.
  - Að valdheimildir leyfisveitenda/eftirlitsaðila vegna óleyfisframkvæmda verði auknar.

Áður en veitt er byggingar- og framkvæmdaleyfi fyrir virkjanir þá þurfa að liggja fyrir forsendur hönnunar og teikningar:

- s.s. stærð og endurkomutíma flóða sem mannvirkin eiga að standast
- þversnið, bæði af jarðvegshluta og steypum hluta stíflna
- upplýsingar um gæði efnis sem fyrirhugað er að nota í einstaka hluta jarðvegsstíflu

Takk fyrir!

